

Om Kulturprinsen

Om Kulturprinsen

Kreativt brændstof til børn og unge

Formål: Kulturprinsen skal på et aktuelt vidensgrundlag virke som et eksperimenterende udviklingscenter for kultur med børn og unge - både regionalt, nationalt og internationalt.

Kulturprinsen ligger på Viborgs nedlagte kaserne, der nu udgør et kreativt centrum i byen. I de renoverede kasernebygninger er indrettet kontorer, værksted og projektlokaler, der er rammen om Kulturprinsens daglige drift. Her sidder det faste personale, og her bliver afholdt møder, workshops og eksperimenterier.

Kulturprinsens formål er at være et eksperimenterende udviklingscenter for kultur med børn og unge. Centret skal udvikle kulturtilbud, indsamle viden og arbejde med nye formidlingsmetoder i forhold til børn, unge og kultur.

Kulturprinsen er en selvejende institution med en bestyrelse på syv medlemmer. Centret modtager et årligt driftstilskud fra Viborg Kommune og staten. Desuden bliver Kulturprinsens projekter finansieret med midler fra fonde, puljer og andre tilskudsordninger.

Kulturprinsen har tre faste medarbejdere: en centerchef, en udviklingschef og en kulturmedarbejder. Der ud over bliver der ansat administrativt og kunstnerisk personale til de enkelte projekter.

Regionale projekter. Under overskriften Fra hav til hav har Kulturprinsen gennemført flere store kunstprojekter med børn og unge i Region Midtjylland. Samarbejdspartnerne er foruden børn, unge og billedkunstnere en lang række kommuner, kunst- og kulturinstitutioner, samt skoler, børnehaver m.v. Omkring 10.000 børn og unge har medvirket i projekterne. Billedet er fra den kæmpemæssige installation i Nordisk Park i Viborg. Formationen blev dannet af 8.000 bannere malet over temaet: Det bedste sted for mig.

Fra græsrodder til flagskib

Kulturprinsen blev etableret i 2002. Centret var resultatet af et samarbejde mellem Viborg Kommune og Viborg Amt om at bringe børnekulturen i fokus. De ønskede at give børnekulturen et kvalificeret løft samt at skærpe den børnekulturelle profil i Viborg-området.

Da kommunerne blev lagt sammen, og amterne blev nedlagt i 2007, overtog staten det økonomiske ansvar for driftstilskud til Kulturprinsen, som Viborg Amt hidtil havde haft.

Siden etableringen har centret markeret sig som en væsentlig aktør på børnekulturområdet og nyder anerkendelse for sin indsats. Kendskabet til Kulturprinsens aktiviteter er højt blandt fagfolk inden for børne- og ungdomskulturen i Danmark. Blandt andet modtog Kulturprinsen og Viborg Kommune Springprisen 2007 for innovation og fornyelse på børnekulturområdet.

I 2009 har kulturminister Carina Christensen tildelt et nationalt opdrag til Kulturprinsens projekt *Tværdfagligt*

eksperimentarium i forbindelse med Kulturregion Østjysk Vækstbånd.

Kulturprinsen vil med projektet give fire kommuners kunst- og kulturformidlere mulighed for at eksperimentere med nye former for formidling, som formår at udfordre børn og unges interesse og nysgerrighed. Gennem et inspirerende projektudviklingsforløb, vil formidlerne få den nyeste viden om bl.a. børnekultur og projektstyring. Det vil gøre dem i stand til at skabe spændende kulturprojekter på tværs af faglige og kommunale grænser, så f.eks. et bibliotek i samarbejde med et museum og en teatergruppe, vil udvikle modeller for formidling, som går i dialog med børn og unge.

Det nationale opdrag blev tildelt Kulturprinsen på baggrund af de helt særlige kompetencer, centret besidder på det børnekulturelle område, og som ifølge kulturministeren er helt i front og med til at videreudvikle og højne det kvalitative niveau i kulturlivet.

Modelkommuneforsøg. *Viborg Kommune og Kulturprinsen har i 2007-2009 deltaget i modelkommuneforsøget Børnekultur i Kommunen med rollespilsprojektet Fortællefrø. Målet var at udvikle rollespil med kunstnerisk fortegn sammen med børn i alderen 5-12 år. Rollespillet blev udviklet gradvis gennem en række workshops, og kulminerede med to store spil med 200 børn ved Hald Sø. Billedet er fra spillet Stjernefrøet i 2009.*

Krøllede hjerner folder sig ud

Kulturprinsen er sat i verden for at eksperimentere. Det er centrets formål at udvikle kulturelle tilbud af høj kvalitet og med et nyskabende element.

Det gør centret ved at lave en lang række projekter, der fungerer som forsøg eller eksperimenter. Man udforsker ideer til anderledes måder at tænke børn, unge og kultur, og anderledes måder at formidle kultur og kulturarv til børn og unge, ofte i et samarbejde mellem flere faggrupper og børnene eller de unge selv.

Kulturprinsen arbejder både med børn og unge og med voksne inden for en lang række faggrupper: kunstnere, arkitekter, pædagoger, lærere, kunsthistorikere, formidlere - samt forskere, der udvikler teorier om børne- og ungekulturen.

Kulturprinsen arbejder med at forny børnekulturen på to planer. Dels ved at give børn og unge nyskabende møder mellem kunst og kultur, hvor formålet er at finde nye veje til at inddrage deltageres kompetencer. Dels

ved at arbejde med personer og faggrupper som kunstnere, formidlere, lærere og pædagoger, der formidler kultur til børnene, så de opnår nye færdigheder og ser nye muligheder, der udvikler deres praktiske arbejde med børnene.

Kulturprinsen udgiver en skriftserie med erfaringer og forskning fra projekterne, ligesom centret hvert år udgiver avisen *Krøllede Hjerner* om årets aktiviteter.

Det enkelte projekt er en proces, hvor de børn, unge og voksne der er med, undersøger hvilke kvaliteter og muligheder der er i en særlig kulturoplevelse. Herefter bliver erfaringerne givet videre, så andre kan bruge ideen i deres arbejde med børn eller unge og kultur. Til en del af Kulturprinsens udviklingsprojekter er knyttet forskere, som følger projektet og ser på projektets form, metoder og hvad projektet har at tilbyde de børn eller unge, der deltager.

Udviklingsprojekter. At eksperimentere med nye former for kulturelle tilbud og formidling er blandt Kulturprinsens mærkesager. En række udviklingsprojekter har afprøvet nye vinkler på samarbejde mellem bl.a. museer og teatre. Projekterne har været tværkunstnerisk samarbejde omkring udstillingsiscenesættelser, interaktivitet, brug af nye medier m.m. Billedet er fra udstillingen Velkommen til Nactalius på Skive Kunstmuseum.

Kulturprinsen skal markere sig bredt, også geografisk, og erfaringer fra centret bliver udbredt nationalt, men også internationalt. Det kræver, at centerets resultater bliver kommunikeret, og derfor har formidling af resultaterne og erfaringerne høj prioritet på Kulturprinsen. Kulturprinsen vil inspirere kulturinstitutioner, kunstnere og fagfolk, og centret formidler erfaringer videre gennem Kulturprinsens hjemmeside, egen skriftserie, forskeres publikationer, foredrag med mere.

Kulturprinsen har en lang række samarbejdspartnere, der bidrager til centrets projekter. Grundideen bliver som regel formuleret på Kulturprinsen, men herefter vil deltagerne i projektet være medudviklere. Det gælder børnene på skolen, institutionen eller ungdomsklubben, men også kunstnerne, lærerne, pædagogerne, forskerne

samt medarbejdere på museerne, teatrene og kulturinstitutionerne. Herudover samarbejder Kulturprinsen med børnekulturhuse, foreninger, politikere, kommuner, VIA University College, Region Midtjylland, Børnekulturens Netværk (Kulturministeriet) og en række udenlandske kulturkontakter.

Kulturprinsen har ofte tovholderfunktionen og står for at udvikle ideen, søge finansiering, koordinere den praktiske afvikling, samt evaluere og formidle projekterne.

Kulturprinsens projekter kan henvende sig til ganske få børn eller op til de 10.000, der har deltaget i de store regionale projekter.

***Den levende fortællings rum.** Det første levende fortællings rum blev udviklet i Børnehaven Prinsen, og siden er der kommet et i Århus i Børnehuset Herluf Trollesgade. Rummet er en magisk verden bygget op over en række historier, som børnehavens ældste børn har digtet og fortalt under "ting-finder-ture" med to kunstnere. Rummet er børnenes særlige sted, og når de forlader børnehaven for at komme i skole, overleverer de historierne til de næste børn, som så digter videre på dem. Billedet er fra Børnehaven Prinsen.*

Kulturprinsen inddrager børn og unge

Kulturprinsens aktiviteter er etableret på baggrund af det syn, centret har på børn. Kulturprinsen ser børn som et potentiale på alle måder, og ønsker, at børn og unge bliver aktive brugere af kunst- og kulturtilbud.

Grundsynet er, at børn ses som mennesker med mange facetter og kompetencer. Kulturprinsens opgave er, at børn får et positivt møde med kulturen og med nogle forskellige spændende projekter, som bidrager til deres personlige udvikling og til deres livskvalitet.

Derfor udvikler Kulturprinsen kreative kulturtilbud til børn og unge og synliggør alt det, børnene er gode til. Synet på barnet som et handlende individ, viser sig direkte i den måde Kulturprinsen tænker børnekultur: Børn skal være aktive, og de skal interagere med kunst og kultur.

Interaktion er en af de måder, man vækker børn og unges interesse og nysgerrighed for kunst og kultur. Børn og unge vil gerne deltage aktivt i forhold til deres omgivelser. De vil gerne lege og udforske, bruge hele kroppen og alle deres sanser, og de finder det naturligt

at bruge deres viden inden for de nye medier – kompetencer de mestrer sikkert og kreativt.

Som en naturlig konsekvens af Kulturprinsens børnesyn har samtlige projekter et element af børneinddragelse. Man søger at inddrage de børn og unge, der skal deltage i projekterne, hvor det er relevant og vedkommende for dem at bidrage med ideer og input. De bliver primært inddraget i den praktiske del af projektet, ofte er de med til at skabe materiale og at udvælge områder, de synes er interessante at arbejde med.

Inddragelsen fremmer børnenes og de unges interesse. De er mere engagerede og vil gerne komme med deres bud på måder at udtrykke sig med fx ord, krop, pensel eller toner. Både processerne og de færdige resultater bliver udsagn om, hvordan børn og unge oplever deres hverdagsliv og omverden, formidlet på en anderledes måde gennem kunst og kultur.

Kulturprinsen anerkender, at børn og unge har en kvalificeret mening om kunst og kultur, og om hvordan man formidler den. De inddrages igennem workshops, og kommer med skriftlige og mundtlige udsagn under projekterne. De inddrages også i evalueringen, for hos børn og unge ligger værdifuld viden om oplevelsen af projektet, og hvad de fik ud af at være med.

***Arkitektur.** Art Ark hedder en række projekter, der lader børn møde arkitektur på en mere sanselig måde. De forskellige aktiviteter skal give børnene en fornemmelse af rums påvirkning på mennesket og hvordan mennesket kan påvirke rum. I projektet Mit rum trækker vejret skabte 200 børn en udstilling sammen med en arkitekt og en billedkunstner i et forløb der både lod dem skabe en by af hvide huse, indgravere, male, klatre og modellere. Billedet er fra Mit rum trækker vejret.*

Samarbejde med universiteterne

Til en række af Kulturprinsens projekter er der tilknyttet forskere, der følger projektet og bidrager til formidlingen af projektet og dets erfaringer og kvaliteter.

Forskerne følger projektet på tæt hold, diskuterer ideer og processer med deltagerne, observerer og iagttager udvikling i projektet og hos de børn eller unge, som deltager. Forskerne følger den praktiske del af projektet for at danne sig et indtryk af, hvad der fungerer for både de voksne, der tilrettelægger og udvikler processer og afholder workshops, samt for de deltagende børn. Herefter beskriver forskerne metoder og erfaringer fra projektet.

De tilknyttede forskere vælger selv vinklen på deres forskning, der udspringer af deres fagområde og interessefelt. Der bliver tegnet et billede af helheden, mens forskerne går i dybden med et eller flere temaer fra projektet.

Kulturprinsen har arbejdet sammen med forskere fra blandt andet Syddansk Universitet, Aarhus Universitet, Københavns Universitet og Danmarks Biblioteksskole.

Kulturworkshop. Kulturworkshoppen er et kunstnerisk møde mellem børn, lærere og professionelle kunstnere f.eks. billedkunstnere, performere, dansere, scenografer, forfattere m.v. En lang række workshops med forskellige temaer har givet børn og kunstnere ny indsigt og nye udfoldelsesmuligheder. Børn og lærere er aktive i processen så den enkelte workshop får farve af de medvirkende børn og voksne. Billedet er fra kulturworkshoppen Flagermusen. Alting på hovedet som fandt sted i Mønsted Kalkgruber.

Kultur er brændstof til børn og unge

Kulturprinsen vil styrke og udvikle mulighederne for et godt børneliv. På baggrund af troen på børns kulturelle kompetencer vil man udvikle kvalitative tilbud, der aktiverer børnenes kreative kompetencer.

Nutidens børn lever et liv, hvor de i høj grad er aktive medskabere af deres egen hverdag, hvor de har indflydelse på verden omkring dem, og hvor de interagerer med livet på alle mulige leder og kanter. Derfor ser Kulturprinsen det som sin opgave at udvikle nye inddragende og interaktive møder med kunst og kultur, og formidlingsmetoder, der vækker interesse og nysgerrighed hos børn og unge.

Kulturprinsen bestræber sig på at møde børnene og de unge dér, hvor de er, og følge dem i deres udvikling i det moderne samfund.

Kulturprinsen er ikke i tvivl om, at det gode børneliv indebærer at have et forhold til det æstetiske – at opleve andres frembringelser og selv producere kunst og kultur. Kunst og kultur er et middel til at skabe sig selv og udtrykke sig. Det er et frirum, hvor mange

perspektiver kan inspirere til selv at skabe nye udtryk og at være kreativ og innovativ. Kunst og kultur giver mulighed for at sanse og opleve for sig selv, men også i fællesskab, så kulturmøder på den måde åbner for at udvikle og udvide sociale netværk.

Kulturprinsens projekter skal tale til det moderne barn og udvikle deres egne kompetencer, ligesom det skal arbejde med at formidle kultur til børn og unge, så den bliver interessant og vedkommende. Idealet er at levere brændstof til børn og unges egne kulturskabende processer, så de kan skabe sig selv, samtidig med at de bliver ført ind i fællesskabets kultur, vores fælles kulturarv.

Børn bliver innovative af at udfolde sig kreativt. Med tiden vil samfundet få glæde af de kreative kompetencer, der vil folde sig ud i morgendagens samfund.

Læs mere om Kulturprinsens aktiviteter på:

www.kulturprinsen.dk

Kontakt:

Kulturprinsen, Børnekulturens Udviklingscenter

Kasernevej 11 A, 8800 Viborg

Telefon: 86 60 14 15

E-mail: kp@kulturprinsen.dk

***Internationale projekter.** Kulturprinsen har en række internationale samarbejdspartnere, og har i 2008-2009 et kulturudvekslingsprojekt med et børnekulturcenter i Burkina Faso. Børn og unge fra Burkina Faso har besøgt Danmark og deltaget i workshops med kunstnere fra begge lande. Danske og Burkinske børn optrådte for hinanden, men lod også de to kulturer spille sammen i fælles optræden. Billedet er fra en workshop i 2008.*

Om Kulturprinsen

Udarbejdet for Kulturprinsen af
Gro Ørting

Udgivet i 2009 af
Kulturprinsen
Børnekulturens Udviklingscenter
Kasernevej 11 A
8800 Viborg
Telefon: 86 60 14 15
Mail: kp@kulturprinsen.dk
www.kulturprinsen.dk

Forsidefoto: Take One
Øvrige fotos: Take One og
Kulturprinsen
Produktion: Born Grafiks Tryk Aps
Oplag: 1500

Der kan frit citeres fra
Om Kulturprinsen
med kildehenvisning.

Kulturprinsen
BØRNEKULTURENS UDVIKLINGSCENTER

Kasernevej 11A
8800 Viborg